

Føroyingar vitja oljuskipið *Petrojarl Foinaven* nær føroyska markið:

Ikki ein dropi í havið

At oljuævintýrið nærkast okkara egna farvatni man risastóra og nærur sciencefictionkenda oljuskipið „*Petrojarl Foinaven*“ verða eitt ferskt dømi um. Bert fáar fjórðingar frá føroyska markinum liggur tað, hetta tøkniliga „vidundurið“ av einum skipi, sum bæði tekur oljuna upp, skilur og umgerð hana, goymir hana og loksins letur hana víðari til tangaskip, sum aftur føra hana til oljuterminál á landi.

JONHARD HAMMER

Tað mundu neyván vera nógvir føroyingar, sum hugsaðu um olju, um tað mundið, tá vit fóru til Skotlands at spæla í EM undankappingini miðjan oktober. Alt Føroyar var á gosi. Navnframa fótbóltslandslið okkara skuldi aftur í eldin, hesaferð móti ongum minni enn tí skotska landsliðnum, sum er fastur fúsar í øllum týðandi aljóða kappingum.

Eftir at hava tapt 2-0 á Svangaskarði fyri trimum árum síðani, skuldi føroyska landslið við royna seg í ongum minni enn tí norðuratlantiska oljuhøvuðsstaðnum Aberdeen (enn er hann tað, men Havnin fer helst at verða eitt nýtt boð ikki so langt inni í næstu öld). Meðan landsmenn í hópatali leitaðu sær til Aberdeen at hita upp til landsdystin, gekk leiðin hjá trimum føroyingum altur móti Føroyum - ella rættari føroyska markinum - ella heilt neyvt - móti Foinaven oljufeltinum umleið 190 km vestur úr Hetlandi.

Við tyrlu út í Atlantshav

Hjarnar Djurhuus, umboðsmaður hjá BP/Shell oljusamtakinum, Árni Joensen, stjóri í Skipafelagnum Føroyar, limur í Oljuráðleggingamevndini og nevndarlimur í Føroya Oljufráfarum og undirritaði Jonhard Hammer, marknaðarleiðari á Tíðindablaðnum Sosialin um fóru 13. oktober umborð

á tyrluna í Aberdeen, sum skuldi flúgva okkum yvir Wick og Scabster og leiðina víðari út á Foinaven feltið. Túrin tók knappar tveir tímar.

Tað er bert umleið gott og væl eitt ár síðani, at Foinaven oljufeltið, sum tað fyrsta nakrantíð vestan fyri Hetland, varð tikið í brúk.

Hetta er fyrstu ferð, at føroyingar koma leiðina úr Føroyum at síggja hetta stásiliga far.

Nú skipið hevur verið roynt í meira enn eitt ár vildi operatørurin BP vísa umboðum úr Føroyum, hvussu tað arbeiðir í hesum nýggja økinum og skikkar sær í tí oftani sera veðurharda farvatninum.

Tryggin altumráðandi

Tað fyrsta tú beit merki í var, hvussu stórir dentur verður lagdur á tryggin

Hjarnar Djurhuus, umboðsmaður hjá Shell og BP-samtakinum og Árni Joensen, stjóri gera seg tilreiðar at fara út á oljuskipið Petrojarl Foinaven nærhendis føroyska markinum.

Tað var ein dragandi og sera stórbar kenla at koma við tyrlu og lenda á pallinum á Petrojarl Foinaven. Aftanfyrri Petroroll tangaskipið, ið lastar atlantisolju.

MYNDIR
JONHARD HAMMER

Longu tá farið verður umborð á tyrluna hevur tú fingið neyvt innlit í, hvussu tú skal fyrihalda tær. Her verður einki latið upp til tilvildina.

Og tá tú nærkast tí stóra oljuskipinum, sum liggur heilt einsamalt úti í Atlantshavinum - í Norðsjonum minna oljufeltini meira um stórar upplýstar býir - tá fær tú fyrstu ferð eina veruliga kenlu av, hvat okkum stendur í væntu. Hetta er so

Framhald á næstu síðu

Annað av tangaskipinum lastar olju frá móðurskipinum.

að oljuøki, um hetta er neyðugt. So tú er ikki bundin av at hava skipið liggandi bara her restina av ævitið tess.

Eitt sera áhugavert umboð á einum FPSO-skipi er tórnið, ið akkersketurnar og rørskipanin frá framleiðslubrunninum er fest í. Tórnið á Petrojarl Foinaven er 12 m í diametur, og 10 akker halda skipinum. Skipið kann snara 360 gr. um tórnið.

Eitt annað áhugavert í sambandi við tórnið er svøvlskipanin, ið samanbindur føstu tórnrørni við deksrørni, ið svinga við skipinum.

Annað, ið ein serliga

leggur til merkis, er tann nýttimans útbúnaður, ið eitt ulíkt skip hevur, har alt er fjarstýrt frá eftirlitsrúmunum.

At tryggin er í lagi, varast ein beinanvegin, man kemur umboð. A dekkinum er avmerkt, hvar ein sum gestur kann ganga, og trygdargongd er úti í bordinum, so sleppast kann frá einum enda á skipinum til annan, sjálvt um eldur er í. Eftirlits- og ávaringartól síggjast alla staðni umboð á skipinum. Í øllum hesum stór, fremmanda og ókenda, kennir tú teg kortini onkursvegna tryggin.

Avskipaði olju

Føroyska ferðalagið var so heppið at vitja umboð á skipinum um sonu tíð, sum eitt av sjúttitangaskipinum var eftir olju. Tað var Petroroll, sum flytir oljuna til oljuterminalin á Flotta í Orknoyggiinum.

Hjarnar Djurhuus, umboðsmaður hjá Shell, hevur vitjað umboð á fleiri off-

at ikki ein dropi av olju fór í havið, tá slangan hjá Petrojarl Foinaven við fjarstýring varð loyst frá tangabátinum og drigin umboð aftur.

Hjarnar Djurhuus heldur annars fyrri, at tað er áhugavert at síggja, hvussu arbeiði verður á oljufellunum skamt frá føroyska markinum. Hóast vit enn ikki vita tað, so er møguleiki fyrri, at tað verða slík skip sum hetta, ið einferð í framtidini verða at síggja í føroyskum sjógvum, um tað skuldi hent, at olja varð funnin.

Ein av orsøkunum til at vitjað varð umboð á Petrojarl Foinaven var eisini, at her nettup er talan um útbúnað, sum ein má rokna við verður nýttur, um olja verður funnin á føroyskum øki.

Imponerandi

Arni Joensen, stjóri á Skipafelagnum Føroyar hevur ikki verið á vitjan offshore

ótrúliga stórt og imponerandi, at tú hevur ikki orð fyrri. Ja, tú vitjar her einki minni enn eitt tøkniligt „vidundur“, so væl er alt lagt til rættis, og so nógv er alt automatserað.

Vit lenda á tyrlupallinum í øllum góðum og eru nú bráðliga hálsa leiðina heima aftur. Petrojarl Foinaven er eitt sokallað FPSO-skip. (Floating Production, Storage and Off-loading Ship) sum víðger olju og gass og hevur stórar goymslutangar. Skipið liggur umleið 190 km vestur úr Heilandi, og er djúpið har millum 400 og 600 m.

Hava vit Føroyar í huganum, og tað hevur man mest sum alla tíðina, tí tú er so nær markinum, so liggur tað bert fjar fjórðingar frá fiskimarkinum, so tað er ikki so langt til lands í Føroyum heldur.

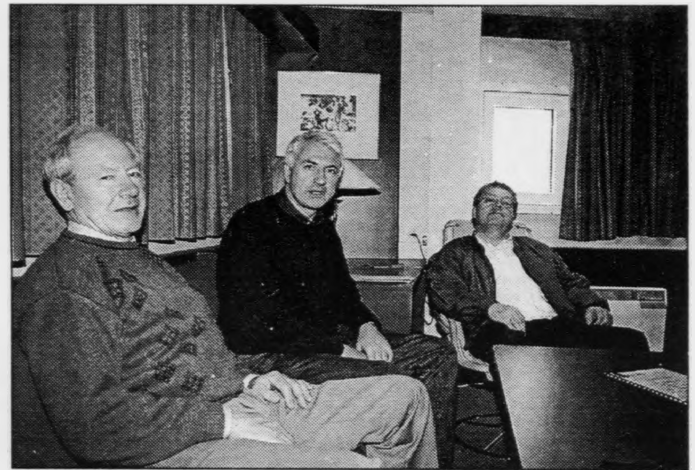
Hóast alt er so nýtt so nýtt og so stórbart, so er talan um eitt gamalt skip. Tað er eitt umbygt russiskt móðurskip til undirvatnsbátar, so hvør veit, tað hevur kanska verið við til at føða og tæna teimum mongu russisku undirvatnsbátunum, sum undir kalda krignum vóru fastir gestir um okkara leiðir.

Skipið er 240 m langt, 34 metrar breitt og 13 m djúpt. Tað hevur eina deyðvekt uppá 93.000 tons. Við skipini kunnu vera upp til 75 mans, men vanligu eru 45 umboð. Skipið kann goyma 280.000 tunnur av olju.

Tað er ófórur blíðskapur umboð. Aðrenn farið verður runt á skipinum, verður gjølliga greitt frá, hvussu trygdarvörðskifini eru umboð. Her eru heilt greiðar reglur, og alt má haldast.

Tú verður sera blisin, tá tú sær, hvussu væl hetta skipið er útgjørt og hvussu væl alt er lagt til rættis. Vitjað verður kring alt skipið. Fyrst verður farið í maskinrúmið. Og umframt vertirnir er eisini Hjarnar Djurhuus góður at hava við sína lið, tí hetta er nakað hann kann tosa við um. Har eru 8 Wartsila dieselmotorar, ið geva eina samlaða maskinorku uppá 52 MW. Motorarnir, ið brúka egið framleitt gass til brennievni, verða vanligu nýttir til orkuframleiðslu, men kunnu eisini nýtast til at sigla skipið við. Tað er ikki so vanligt, at framleiðsluskipini sigla sjálvi, men tað kann Petrojarl Foinaven og siglir hann umleið 10 mil.

Tað áhugaverða við slíkum skipi í mun til oljupallar, sum verða settir fastir á botn er, at tað kann flytast til ann-

Tað er sum at búgva á hotelli her umboð á Petrojarl Foinaven. Her vísir Leslie Thomson Hjarnari og Arna frá líku umstøðum umboð. Har er annars nógv til at taka í frittíðini.

shoreinstallatiónum í Norðsjónum men hann víðgongur, at vitjanin her á Petrojarl Foinaven er nakað heilt serligt.

-Tað er kanska hetta, at vit eru so nær føroyskum øki, at tú fær serstakar kenslur fram undir slíkari vitjan sigur Hjarnar, sum eisini heldur tað var sera áhugavert at síggja, hvussu lætt og skjótt tað gekk fyrri seg at fáa oljuna frá tí eina skipinum og yvir í hitt.

Hjarnar Djurhuus sigur víðari, at nú eisini vit í Føroyum leggja so stóran dent á at fyrbygja og sleppa undan oljudáking, so var tað sera áhugavert at síggja,

áður. So henda vitjan var honum sera kærkommin.

-Eg havi altíð sæð fram til eina slíka løtu, nú eg havi tikist ikki so lítið við oljuml, og tí eri eg sera fegin um at hava fingið hetta hæv- ið.

Arni Joensen sigur at tað var imponerandi fyrst at flúgva í næstan tveir tímar, nærum hálsa leið til Føroya og so ganga umboð á einum so stórum og vælútgjørðum skipi. Tað, sum gjørdi mest intrykk á hann, var, hvussu stórt og øgiligt alt er í hesi vinnu.

Arni Joensen sigur, at tað er eingin ivi um, at tá og um vit føroyingar koma so langt, at her verður ein oljувinna um okkara leiðir, so eiga vit nógv góð sjófólk, sum kunnu manna slík skip sum hetta. -Her umboð vóru nógvir norðmenn, sum jú leiga skipið út til endamálið. Sjálvt skiparin var norðmaður og eg legði til merkis, at talan er ein fólk við royndum og útbúgving innan sjóvinnu.

Tað er eisini vert at

Leslie Thomsen, sum stendur fyrri framleiðsluni og øllum virksninum umboð her saman við Hjarnari og Arna umboð á Petrojarl Foinaven

vinna um okkara leiðir, so eiga vit nógv góð sjófólk, sum kunnu manna slík skip sum heita. -Her umborð vóru nógvir norðmenn, sum jú leiga skipið út til endamálið. Sjálvt skiparin var norðmaður og eg legði til merkis, at talan er um fólk við royndum og útbúgving innan sjóvinnu.

Tað er eisini vert at merkja sær, at føroyingar í dag eru við fleiri skipum og pallum, sum arbeiði í oljuvinnuni. -Eg ivist ikki í, at føroyingar saktans kunnu vera við til at manna slík skip. Tað snýr seg bara um at fáa ta neyðugu upplæringina til júst hetta slagid av arbeiðsplássum aftrat.

-Hvussu við kenningu at vera so nær føroyska marknum spurdu vit Arna Joensen!

-Ja, tað var ein löglin kenning man hevði umborð. Eg má ærliga siga, at eg feldi tað næstan sum eg var heima. Vit sou ikki markid, men vit „fornemmaðu“, at tað var nærhendis.

Arni Joensen sigur eftir vitjanina umborð á Petrojarl Foinaven, at tað enn er ov tidliga til, at føroyingar fara at gera fløgu í oljuvinnuna. Men tað er kortini rætt nú at leggja tingini tilrættis og samvinna við aðrar. -Eftir slíka vitjan byrjar man at fáa ein varhuga av, at tað er ikki so órealistiskt at hugsa, at ein oljuvinna stendur fyrri framman, hóast tað framvegis er eitt sindur undarligt at hugsa sær, at tað skal vera olja í føroyska landgrunninum.

Hesaferð varð farið út á oljufeltini millum Hetland og Føroyar frá flognavn í Skotlandi. Arni Joensen ímyndar sær, at tað verður kanska ikki so leingi, so verður eisini roynt at fara úr Føroyum við tyrlu og lenda umborð á einum av oljuskipunum ella pallunum við markid og síðani fara aftur til Føroya. Tað verður so fyrsta royndin at vitja offshore uttan fyrst at skula í land aðrastaðni fyrst.

Tað fer í hvussu er at verða nógv skjótari enn at fara drúgvá teinin úr Skotlandi, og tað fer so eisini at

geva okkum eina enn størri kenningu av, at oljuvinna ikki er so langt burturi kortini. Hon liggur tvørturímóti beint utanfyri dymar.

Løsu Internettsocialin

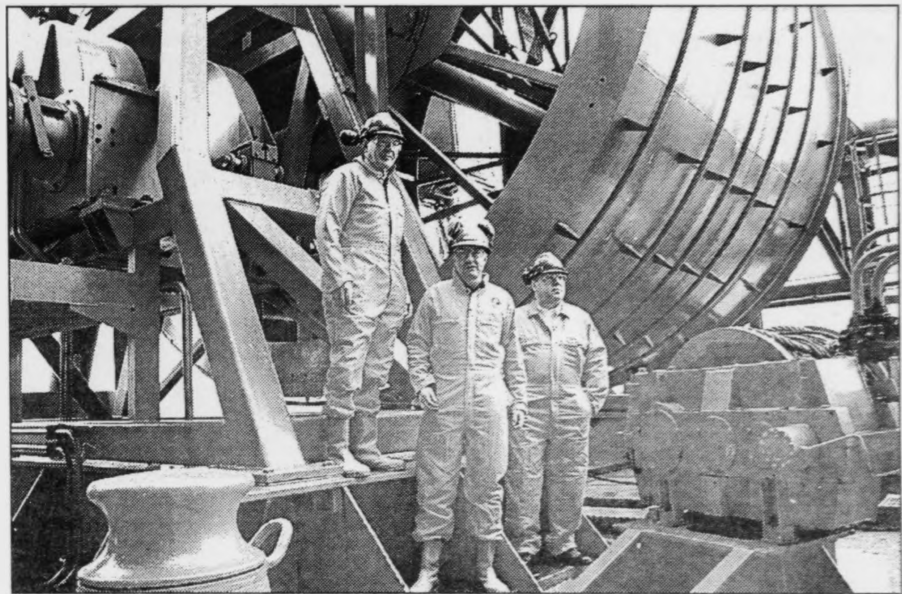
Eitt skip sum Petrojarl Foinaven er sum longu sagt frá ikki nakað heilt vanligt skip. Heldur kann ein siga, at tað er eitt flótandi arbeiðspláss, sum eisini hýsir øllum tí, tí vanligu verður knýtt at einum hotelli. Her eru allir hentleikar. Maturin trýtur ikki. Manningin, sum fyrri tað mesta er norsk og skotsk, tykist dáma sera væl at vera umborð. Hon er 14 dagar úti og 14 heima.

Umborð eru allir tøknligr hentleikar, sum kunnu hugsast. Har er m.a. eisini stórt fjarskiftisrúm, har tú kanst siggja fólkini tú tosar við í landi. Og tá farið varð at tosa um møguleikar við internetinum varð mestsum av spöni ella forvitni farið inn á www.socialurin.fo og mín sann, har gingu bert fá sekund, og tú kundi siggja forsiðuna á Tíðindablaðnum Sosialinum. Ja, einum kom til hugs. Hvussu gott tað ikki man vera at vera sjómaður í dag, um tú gjøgnum internetið kanst fylgja við í nærum øllum, sum fer fram í heimlandinum.

8 milliardir

Foinaven-oljuvækið varð funnið í 1992. 20 ár aftaná at oljuleitingar byrjaðu á hesum havøki, og aftaná at fleiri enn 100 royndarborðingar vóru gjørdar. Farið varð undir at útvikla økið í 94, og longu trý ár eftir kundi framleiðslan á Foinavensøkinum byrja.

Feltið goymir umleið 230 mill tunnur av olju, og verður framleiðslan, tá hon er mest, umleið 100.000 tunnur um dagin. Tað hevur kostað umleið 8 milliardir kr. at útvikla hesa oljukelduna, sum í dag verður rikin av BP, sum er operatøtur og Shell.

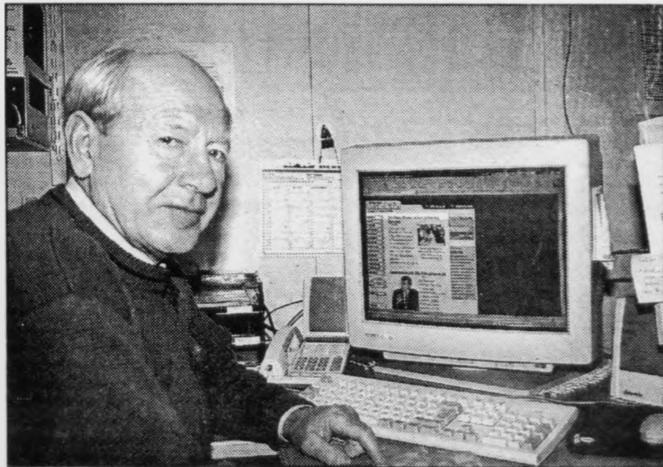
Slangan, sum oljan verður latin gjøgnum umborð á tangabátarnar, verður drigin uppá á hesa risastóru trumluna.

Føroyaka ferðalagið var so heppið at siggja eitt av tangaskipunum taka olju frá „móðurskipinum“.

Alt verður stýrt við teldum og automatikki. Fólkini umborð hava bara til uppgávu at eygleiða, um alt gongur, sum tað skal. Her eru teir niðri í maskinrúminum

Inni í fjarskiftisrúminum, har Hjarnar Djurhuus lesur seinastu tíðindini úr Føroyum í Internettsocialinum